

Asia: VN/13008/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi tuloverolain sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAEIKSI TULOVEROLAIN SEKÄ ERÄIDEN MUIDEN VEROLAKIEN MUUTTAMISESTA

Verovirkailijain Liitto ry vastustaa hallituksen esitystä siltä osin, kun se sisältää Verohallinnosta annettuun lakiin lisäyksen, joka mahdollistaa vuokratyövoiman käytön verotuksen avustavissa tehtävissä ja Verohallinnon avustavissa puhelinpalvelutehtävissä.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että Verohallinnosta annettuun lakiin lisätään säännös (2 c §, Vuokratyövoiman käyttö), joka mahdollistaa vuokratyövoiman käytön verotuksen avustavissa tehtävissä ja Verohallinnon avustavissa puhelinpalvelutehtävissä. Avustavia puhelinpalvelutehtäviä ei säännösehdotuksen mukaan kuitenkaan voisi siirtää yksityisen hoidettavaksi, kuten Verohallinnosta annetun lain 2 b §:n mukaisia muita avustavia tehtäviä.

Eduskunnan oikeusasiamies on huomauttanut Verohallintoa syksyllä 2019 (EOAK/5/2019) asiakkaan pääsystä neuvontaa koskeviin palveluihin. Tämän mukaisesti Verohallinnon puhelinneuvonta ei täyttänyt hyvän hallinnon perusteiden vaatimuksia asianmukaisesta palvelusta ja neuvonnasta koska valtaosaan puheluita ei kyetty vastaamaan. Käsitksemme mukaan vuokratyövoiman käyttö puhelinpalvelussa ei auta Verohallintoa täyttämään hyvän hallinnon perusteiden vaatimuksia, sillä esityksessä mainittua yleisneuvontaa ei enää ole, koska asiakkaiden tiedonhakutaidot ja -mahdollisuudet ovat kehittyneet. Pelkästään julkisten Vero.fi -sivustolla olevien vero-ohjeiden lukeminen ei riitä. Vuokratyöntekijä joutuu siirtämään asiakkaan puhelun useimmissa tilanteissa Verohallinnon vakinaisten virkamiesten hoidettavaksi. Puhelun siirtäminen henkilöltä toiselle ei ole hyvää asiakaspalvelua. Puhelinpalveluun soittavat niin yksityishenkilöt kuin auktorisoidut tilitoimistot. Asiakkaan oikeusturvan kannalta on huonoa, että vuokratyöntekijä ei ole yhtä pätevä

tehtäväänsä kuin Verohallinnon koulutetut virkamiehet. Vuokratyövoiman vaihtuvuus on ollut suurta.

Valtion yhteistoimintalain perusteissa on tuotu ilmi, ettei vuokratyövoiman käytöllä saa korvata pysyvää työvoimaa. Vuokratyövoiman käytöstä määrätään valtion yhteistoimintalain lisäksi valtion virka- työehtosopimuksessa, jossa tarkennetaan vuokratyövoiman käytön periaatteita ja menettelyä. Vuokratyövoimaa voidaan käyttää valtiolla hyvin rajatuissa tehtävissä, eikä verohallinnon avustavat tehtävät tai avustavat puhelinpalvelutehtävät poikkea sellaisista tehtävistä, joita tehdään virkavastuulla pysyvästi.

Verovirkailijain Liitto ry katsoo, ettei Verohallintoa ole tarkoitettu sellaiseksi työpaikaksi, jossa virkavastuullisia tehtäviä teetetään vuokratyövoimalla. Verohallinnon virkamiehet on turvaselvitetty. On riski antaa muille pääsy Verohallinnon tietojärjestelmiin, joissa on asiakkaan arkaluontoisia henkilötietoja, kuten omaisuus-, varallisuus- ja osoitetietoja, henkilötunnukset, perhesuhteet sekä vanhat asiakaskirjeet ja yhteydenotot. Mikäli näitä tietoja käsittelee muu kuin Verohallinnon turvaselvitetty virkamies, puututaan kansalaisen perusoikeuksiin ja niiden käsittelyyn.

Ehdotetussa pykälässä todetaan ”Vuokrattuun työntekijään sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta hänen hoitaessaan tässä pykälässä tarkoitettuja tehtäviä.” Virkamiehillä on salassapito ja vaitiolovelvollisuus, joka on voimassa myös hänen siirtyessään pois Verohallinnon palveluksesta.

Verohallinnon asiakaspalvelusta on irtisanottu vakinaisia viranhaltijoita syksyn 2024 yhteistoimintaneuvotteluissa. Samoin on määräaikaisten virkamiesten palvelussuhteet ovat päättyneet. Olisi tärkeää, että Verohallinnon puhelinpalvelun ruuhkahuippujen hoitamiseen käytetään vakituista henkilöstöä. Esityksessä ei ole lainkaan määritelty sitä, mitä tarkoitetaan ruuhkahuipulla. Onko sen määrittäminen jätetty vain Verohallinnon johdon mielipiteen varaan? Mikäli vuokratyövoimaa päädytään käyttämään, tulisi ruuhkahuipulle antaa määritelmä sekä sopia, miten järjestetään valvonta, että vuokratyövoimaa käytetään ainoastaan vain ruuhkahuippuihin.

Verovirkailijain Liitto ry vaatii, että esitetty säännös vuokratyövoiman käyttämisen mahdollistamisesta poistetaan hallituksen esityksestä.

Helsingissä 18.12.2024

Verovirkailijain Liitto ry

Hallitus

Mäkelä Tuija
Verovirkailijain Liitto ry